

Braćo i sestre,

„Svanuo nam je drag dan... kada je Gospodin Isus Krist, proslavljen svojim uzašašćem na nebo nakon uskrsnuća, poslao Duha Svetoga“ (sv. Augustin, Govor 271, 1). I danas se obnavlja ono što se dogodilo u Dvorani Posljednje večere: poput silnog vjetrova koji nas potresa, poput huke koja nas budi, poput ognja koji nas prosvjetljuje, na nas silazi dar Duha Svetoga (usp. Dj 2,1-11).

Kao što smo čuli u Prvom čitanju, Duh čini nešto izvanredno u životu apostola. Oni su se, nakon Isusove smrti, zatvorili u strahu i tuzi, no sada napokon dobivaju novi pogled i razumijevanje srca koje im pomaže protumačiti događaje koji su se zbili i duboko doživjeti prisutnost Uskrsloga: Duh Sveti pobjeđuje njihov strah, lomi unutarnje lance, ublažava rane, pomazuje ih snagom i daruje im hrabrost izaći pred mnoštvo i naviještati Božja djela. Djela apostolska nam govore da je tada u Jeruzalemu bila mnoštvo ljudi iz raznih naroda, a ipak, 'svatko ih je čuo govoriti svojim jezikom' (r. 6).

Na Pedeseticu se, dakle, otvaraju vrata Dvorane Posljednje večere jer Duh otvara granice. Kao što kaže Benedikt XVI.:

„Duh Sveti daje razumijevanje. Nadilazi podjelu započetu u Babilonu – zbrku u srcima koja nas okreće jedne protiv drugih – i otvara granice. Crkva uvijek iznova mora postati ono što već jest: mora otvarati granice među narodima i rušiti barijere među klasama i rasama. U njoj ne smije biti zaboravljenih ni prezrenih. U Crkvi postoje samo slobodna braća i sestre Isusa Krista“ (Homilija na Duhove, 15. svibnja 2005).

Evo snažne slike Duhova o kojoj bih s vama želio razmišljati.

Duh najprije otvara granice u nama samima. On je Dar koji otvara naš život ljubavi. Ta prisutnost Gospodina otapa naše tvrdoće, naše zatvorenosti, sebičnosti, strahove koji nas paraliziraju, samodopadnosti zbog kojih se vrtimo oko sebe samih. Duh Sveti dolazi i u nama izaziva život koji odumire, izmorenog individualizmom. Tužno je vidjeti kako u svijetu u kojem se množe prilike za druženje, riskiramo biti paradoksalno sve usamljeniji – stalno povezani, a ipak nesposobni 'umrežiti se'; stalno među mnoštvom, a ostajemo izgubljeni i usamljeni putnici.

Duh Božji nas, naprotiv, uči novom načinu gledanja i življenja života: otvara nas susretu sa sobom samima, izvan maski koje nosimo; vodi nas u susret s Gospodinom, poučavajući nas kako iskusiti njegovu radost; uvjerava nas, prema riječima samog Isusa koje smo upravo čuli, da samo ako ostanemo u ljubavi, primamo i snagu da čuvamo njegovu Riječ i budemo njome preobraženi. Otvara granice u nama samima, kako bi naš život postao prostor dobrodošlice.

Duh također otvara granice u našim međusobnim odnosima. Naime, Isus kaže da je ovaj Dar ljubav između Njega i Oca koja dolazi prebivati u nama. A kada Božja ljubav prebiva u nama, postajemo sposobni otvoriti se braći, nadvladati naše ukočenosti, pobijediti strah pred onima koji su različiti, odgojiti strasti koje se bude u nama. No Duh preobražava i one skrivenije opasnosti koje truju naše odnose, kao što su nesporazumi, predrasude, iskorištavanja.

Mislim, sa mnogo boli, i na one odnose koji su zatrovani željom za dominacijom nad drugima, stav koji često preraste u nasilje, kao što, nažalost, pokazuju brojni i nedavni slučajevi femicida. No Duh Sveti dozrijeva u nama plodove koji nam pomažu živjeti istinske i dobre odnose:

„Ljubav, radost, mir, velikodušnost, dobrohotnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost“ (Gal 5,22).

Na taj način, Duh proširuje granice naših odnosa s drugima i otvara nas radosti bratstva. I to je odlučujuće mjerilo i za Crkvu: doista smo Crkva Uskrsloga i učenici Duhova samo ako među nama nema granica i podjela, ako u Crkvi znamo razgovarati i prihvaćati se međusobno, integrirajući svoje različitosti, ako kao Crkva postajemo prostor prihvaćanja i gostoljubivosti za sve.

Na kraju, Duh otvara granice i među narodima. Na Duhove apostoli govore jezike onih koje susreću i kaos iz Babilona napokon je umiren skladom koji stvara Duh. Razlike, kada božanski Dah ujedini naša srca i pomogne nam da u drugome vidimo lice brata, ne postaju povod za podjele i sukobe, već zajednička baština iz koje svi možemo crpiti i koja nas sve stavlja na put, zajedno, u bratstvu. Duh razbija granice i ruši zidove ravnodušnosti i mržnje, jer „nas uči svemu“ i „podsjeća nas na Isusove riječi“ (usp. Iv 14,26); i zato, prije svega, uči, podsjeća i utiskuje u naša srca zapovijed ljubavi, koju je Gospodin stavio u središte i vrhunac svega.

A gdje je ljubav, nema mjesta predrasudama, sigurnosnim distancama koje nas udaljuju od bližnjega, logici isključivanja koju, nažalost, vidimo kako izranja i u političkim nacionalizmima. Upravo slaveći Duhove, papa Franjo je primijetio: „Danas u svijetu ima mnogo nesloge, mnogo podjela. Svi smo povezani, a ipak smo nepovezani među sobom, anestezirani ravnodušnošću i potlačeni usamljenošću.“ (Homilija, 28. svibnja 2023).

A sve to tragično pokazuju i ratovi koji potresaju naš planet. Zazovimo Duha ljubavi i mira, da otvori granice, sruši zidove, otopi mržnju i pomogne nam živjeti kao djeca jedinoga Oca koji je na nebesima.

Braćo i sestre, Duhovi obnavljaju Crkvu i svijet! Neka silni vjetar Duha dođe na nas i u nas, otvori granice srca, daruje nam milost susreta s Bogom, proširi vidike ljubavi i podrži naše napore u izgradnji svijeta u kojem vlada mir.

Presveta Marijo, Ženo Duhova, Djevice koju je pohodio Duh, Majko puna milosti, prati nas i zagovaraj za nas.